

Warszawa, dnia 18 lipca 2025 roku
PIIT/654/25

Pan Poseł
Grzegorz Napieralski
Przewodniczący Podkomisji stałej ds. sztucznej inteligencji
i przejrzystości algorytmów
Sejm RP

Pan Minister
Krzysztof Gawkowski
Wicepremier, Minister Cyfryzacji

Panie Przewodniczący, Panie Ministrze,

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) przedstawia Stanowisko Izby dotyczące rezultatu konsultacji społecznych projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji, wyrażając tym samym satysfakcję z powodu uwzględnienia części zgłoszonych przez nas uwag w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu Ustawy o Systemach Sztucznej Inteligencji (wersja projektu z dnia 23 czerwca, 2025 r przekazana do Komitetu d.s. Europejskich).

Uwagi ogólne.

Widząc w projekcie istotny krok w kierunku implementacji rozporządzenia 2024/1689, Izba stoi na stanowisku, że projekt nie realizuje dostatecznie strategicznego postulatu, jakim jest zrównoważona regulacja sprzyjająca innowacjom.

Ustawa, pomimo deklaracji wspierania rozwoju sztucznej inteligencji w praktyce koncentruje się na funkcjach nadzorczych i egzekucyjnych. Organizacja Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji została zaprojektowana w sposób instytucjonalnie zamknięty, zdominowany przez przedstawicieli organów administracji państwowej, bez rzeczywistego udziału środowisk akademickich, społecznych i innowacyjnych. Brak wynagrodzeń dla członków Komisji oraz brak transparentnych kryteriów doboru kadry pogłębiają to wrażenie. Ustawa nie zapewnia także spójności proceduralnej z krajowym systemem administracyjnym, tworząc nowe, zróżnicowane i potencjalnie nieczytelne procedury.

Zagrożenia dla suwerenności technologicznej.

Zrównoważone, sprzyjające innowacjom regulacje w obszarze SI są warunkiem nie tylko konkurencyjności, ale także suwerenności technologicznej Polski. W sytuacji silnej konkurencji międzynarodowej o lokalizację kompetencji w zakresie SI, Polska musi zapewniać warunki sprzyjające rozwojowi zaufanych i zgodnych z europejskimi standardami rozwiązań SI.

Projekt, w obecnym kształcie, nie tworzy atrakcyjnego środowiska regulacyjnego dla inkubowania i skalowania innowacji SI. Stanowi to barierę dla powstania ekosystemu zapewniającego dynamiczny

rozwój polskich produktów i usług SI. Brak silnego, zawodowego, interdyscyplinarnego organu odpowiedzialnego za rozwój SI – z realnym mandatem do współpracy międzynarodowej, dialogu społecznego i wdrażania europejskich wytycznych – może z kolei prowadzić do marginalizacji Polski w europejskim ekosystemie innowacji SI. Stoi to w sprzeczności z wizją Polski jako jednego z liderów unijnego programu Kontynent AI, będącą podstawą polityki AI.

Spójność ustawy z projektem Polityką Rozwoju SI do 2030 r.

Analiza projektu ustawy w świetle ogłoszonej przez MC „Polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 r.” pokazuje istotne niespójności między celami strategicznymi państwa a przyjętymi rozwiązaniami legislacyjnymi.

Polityka państwa zakłada:

- tworzenie zaufanych, zrównoważonych i inkluzyjnych rozwiązań SI,
- wspieranie innowatorów – zwłaszcza startupów, nauki i MŚP,
- budowanie kompetencji krajowych i suwerenności cyfrowej,
- oraz wzmacnianie dialogu społecznego i publiczno-prywatnego partnerstwa.

Projekt ustawy, mimo zgodnych deklaracji, nie tworzy mechanizmów realizujących te cele w praktyce:

- nie przewiduje systemowych form wsparcia rozwoju SI;
- nie zapewnia uczestnictwa przedstawicieli nauki i gospodarki w organach decyzyjnych;
- ogranicza dialog społeczny do nieokreślonej w skutkach Społecznej Rady ds. SI;
- nie wspiera wzmacniania krajowych kompetencji SI ani suwerenności cyfrowej;
- wzmacnia funkcje kontrolne i nadzorcze, a nie rozwojowe.

Tym samym, projekt ustawy pozostaje niespójny z kierunkiem polityki państwowej i nie realizuje strategicznego celu, jakim jest uczynienie Polski atrakcyjnym, odpowiedzialnym i suwerennym ośrodkiem rozwoju SI w Europie.

Podsumowanie uwag o charakterze strategicznym.

Dla zapewnienia zgodności ustawy z celem wspierania innowacyjności i suwerenności technologicznej Polski w obszarze SI, PIIT rekomenduje:

1. **Reformę składu i charakteru KRIBSI** – przekształcenie jej w zawodowy, interdyscyplinarny organ z udziałem przedstawicieli nauki, biznesu i NGO.
2. **Zapewnienie realnych mechanizmów wsparcia innowacji** – np. dofinansowanie rozwoju i wdrażania sektorowych ram w zakresie odpowiedzialnej, godnej zaufania SI, tworzonych w ramach procesów samoregulacji przez reprezentatywne stowarzyszenia sektorowe.
3. **Spójność proceduralna z krajowym porządkiem prawnym** – uproszczenie procedur w duchu KPA i ułatwienie dostępu dla MŚP i startupów.
4. **Wzmocnienie gwarancji prawnych dla przedsiębiorców** – m.in. poprzez ograniczenie możliwości udostępniania danych bez zgody sądu lub prokuratora.
5. **Umocowanie Społecznej Rady ds. SI w procesie dialogu publicznego nt. definiowania i wdrażania polityki SI.**

Ustawa, by realnie wspierać rozwój zaufanej i suwerennej SI w Polsce, musi wyjść poza model „ustawy o nadzorze” i przyjąć **nowoczesny, partnerski model współregulacji**, łączący bezpieczeństwo z wolnością tworzenia i wdrażania innowacji. Bez takiego podejścia, ryzykujemy utratę nie tylko przewag konkurencyjnych, ale także wpływu na kształtowanie europejskiej polityki SI.

Ocena PIIT dotychczasowych prac nad ustawą.

Uwagi zrealizowane.

Z satysfakcją odnotowujemy, że 32 zgłoszone propozycje zostały uwzględnione, w tym zarówno zmiany o charakterze merytorycznym, jak i korekty redakcyjne, przyczyniające się do zwiększenia precyzji i spójności projektowanych regulacji. W szczególności doceniamy:

- doprecyzowanie zapisów dotyczących procedur działania Komisji,
- przywrócenie usuniętego zapisu o trybie powoływania jej przewodniczącego,
- eliminację fragmentów budzących ryzyko niejasnej wykładni,
- usunięcie zapisów mogących prowadzić do kolizji kompetencyjnych.

Przyjęcie tych zmian dowodzi otwartości ministerstwa na głos środowiska branży technologicznej oraz gotowości do doskonalenia przepisów w duchu transparentności i przewidywalności regulacyjnej.

Uwagi odrzucone i pominięte oraz związane z nimi zagrożenia.

Jednocześnie, pozostajemy zaniepokojeni faktem nieuwzględnienia 17 pozostałych uwag, z których znaczna część miała na celu:

- **zwiększenie jednoznaczności norm prawnych,**
- **wzmocnienie gwarancji proceduralnych dla podmiotów objętych opiniowaniem,**
- **doprecyzowanie zakresu kompetencji Komisji,**
- **usunięcie przepisów nadmiarowych lub niejasnych w świetle innych aktów prawnych.**

W ocenie Izby, nieuwzględnienie tych zastrzeżeń może prowadzić do trudności w praktycznym stosowaniu regulacji, a w skrajnych przypadkach - do sporów interpretacyjnych lub ryzyka nadużyć kompetencyjnych. Szczególne obawy budzi utrzymanie zapisów:

- **nieprecyzyjnych procedurach udziału stron w postępowaniu opiniodawczym,**
- **braku ograniczeń interpretacyjnych dla Komisji w wydawaniu wyjaśnień,**
- **braku korekty zapisów mogących być postrzegane jako niezgodne z przepisami nadrzędnymi.**

Podsumowanie.

Z pełnym zrozumieniem dla konieczności zachowania spójności całego aktu, apelujemy o dalsze monitorowanie wskazanych punktów problemowych w toku ewaluacji legislacyjnej oraz praktyki stosowania nowych przepisów.

Izba pozostaje do dyspozycji jako partner merytoryczny, gotowy do dalszej współpracy.

Łączę wyrazy Szacunku,

Andrzej Dulka
Prezes PIIT